

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ J. U., 2/ U. U., 3/ P. U., 4/ Ing. M. U.**, právne zastúpená *JUDr. P. S., advokátom, B.*, proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Bratislave**, Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: **1/ Ing. J. B., 2/ Ing. A. B.**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2007/20032/VIM zo dňa 06. novembra 2007, konajúc o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/10/08-116 zo dňa 19. januára 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/10/08-116 zo dňa 19. januára 2011 v časti konania proti žalobkyni 4/ **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

V časti konania proti žalobcom 1/ - 3/ **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom 1/ - 3/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

I.

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe žalobcov 1/ až 4/, ktorou sa žalobcovia domáhali odkladu vykonateľnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2007/20032/VIM zo dňa 06.11.2007, ako aj zrušenia rozhodnutia Mestskej časti Bratislava – Karlova Ves č. SÚ 2007/862-3156/Le/Sa zo dňa 02.07.2007, ktorým bola povolená stavba: „Stavebné úpravy rodinného domu“ – zmena dokončenej stavby na pozemku parc. č. X. a X. v katastrálnom území (ďalej len „k.ú.“) K. V., stavebníkom Ing. J. B. a Ing. A. B.

Krajský súd uznesenie odôvodnil tým, že podľa § 250a Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) musí byť žalobca v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

zastúpený advokátom a žalobcovia 2/ až 4/ nie sú v konaní zastúpení advokátom. Prvostupňový súd ďalej uviedol, že žalobcovia 1/ až 3/ nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A/2007/20032/VIM zo dňa 06.11.2007. So žalobcami 1/ až 3/ sa v správnom konaní dôvodne nekonalo ako s účastníkmi konania, a preto u nich neprichádza do úvahy možnosť aplikácie ustanovenia § 250 ods. 2 O.s.p.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil použitím § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie vo veci bolo zastavené.

II.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. 2S/10/08-116 zo dňa 19.01.2011 podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia, z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov a nedostatočného zistenia skutkového stavu veci. V dôvodoch uviedli, že dňa 17.01.2008 podali spoločnú žalobu spolu s návrhom na predbežné opatrenie. Ďalej uviedli, že dňa 22.01.2008 predložili prvostupňovému súdu originál Upozornenia Okresného prokurátora s tým, že nezákonnosti vytýkané okresným prokurátorom neboli v čase rozhodovania správnych orgánov odstránené, dňa 19.10.2009 navrhli súdu zrušiť napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z dôvodu nekompletnosti spisu a dňa 24.11.2009 navrhli obstaráť administratívny spis, ktorý sa nachádzal na Krajskej prokuratúre a na Krajskom súde v Bratislave u iného konania. Z uvedených dôvodov oznámili súdu, že až po obstaraní kompletného administratívneho spisu bude umožnené zvolenému advokátovi riadne nahliadnuť do spisu a vyjadriť sa k veci. Dňa 10.03.2010 súdu navrhli obstaráť od žalovaného pre okresného prokurátora správu o tom, ako žalovaný odstránil nezákonnosť svojho konania.

V odvolaní ďalej uviedli, že správny orgán účastníkom konania odňal právo vyjadriť sa k veci a pri svojom rozhodovaní nevychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu podľa § 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) tým, že im stanovil lehotu na vyjadrenie do 30.05.2007, pričom však termín na predloženie stavebnej dokumentácie napriek upozorneniu prokurátora nestanovil a projektová dokumentácia nie je dodnes doplnená tak, ako na to upozornil prokurátor. Účastníci sa teda objektívne nemohli vyjadriť k veci.

Žalobcovia poukázali na to, že prvostupňový súd vo svojom konaní nereagoval na ich návrhy. Odôvodnenie uznesenia prvostupňového súdu neobsahuje konkrétne argumenty na námietky žalobcov, ale len vo všeobecnosti sa odvoláva na rozhodnutia správnych orgánov. Ďalej namietali doručovanie vykonané prvostupňovým súdom a skutočnosť, že nebolo nariadené pojednávanie. K odvolaniu pripojili kópiu žaloby, podanej na Krajský súd v Bratislave dňa 17.01.2008, kópiu podania podaného na prvostupňový súd dňa 22.01.2008, kópiu podania podaného na prvostupňový súd dňa 19.10.2009, kópiu podania

podaného na prvostupňový súd dňa 19.10.2009, kópiu podania podaného na prvostupňový súd dňa 24.11.2009, kópiu podania podaného na prvostupňový súd dňa 10.03.2010, kópiu úradného záznamu z nazretia do spisu stavby dňa 31.10.2007 a kópiu podania podaného na prvostupňový súd s kópiou podacieho lístku žalobcu.

Dňa 23.03.2011 bolo prvostupňovému súdu doručené podanie žalobcov, v ktorom uviedli, že napadnuté uznesenie o zastavení konania bolo doručované len žalobcovi 1/, odvolanie žalobcov doručeného prvostupňovému súdu dňa 28.02.2011 bolo už zaslané na vyjadrenie žalovaného k podanému odvolaniu a následne na to bolo napadnuté uznesenie doručované žalobcom 2/ až 4/ v rozpore s § 168 ods. 2 O.s.p. a § 209a ods. 1 O.s.p. Z uvedeného dôvodu žiadajú žalobcovia o vysvetlenie postupu v konaní a či doručovanie napadnutého uznesenia žalobcom v 2/ až 4/ zakladá novú lehotu na podanie odvolania.

Dňa 08.04.2011 bolo prvostupňovému súdu doručené odvolanie žalobcu 1/, v ktorom doplnil dôvody odvolania poukázaním na rozpor s § 247 ods. 2 O.s.p., pretože právoplatnosť napadnutého rozhodnutia je predpokladom preskúmania zákonnosti rozhodnutia a nie je dôvodom viazanosti správneho súdu týmto rozhodnutím. Uviedol, že napadnuté uznesenie krajského súdu uvádza rozhodnutie, ktoré sa netýka žalobcu 1/. Ďalej poukázal na to, že dňa 07.09.2009 bolo prvostupňovému súdu oznámené, že nesúhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania a opakovane dňa 19.10.2009 bol krajský súd upozornený na nekompletnosť a neúplnosť spisového materiálu. Napriek tomu krajský súd zastavil konanie bez zaobstarania administratívneho spisu a bez súhlasu na rozhodnutie veci bez pojednávania. Žalobca 1/ nesúhlasí s argumentáciou, že nebolo predložené plnomocenstvo, keďže podľa jeho názoru stačí udeliť plnomocenstvo ústne do zápisnice, teda zákon neukladá povinnosť doručiť osobitne súdu plnomocenstvo. Nesplnenie takejto povinnosti nemôže byť dôvodom zastavenia konania, nakoľko povinnosti možno ukladať len zákonom. Uvedeným konaním sa žalobcom odňala možnosť konať pred súdom.

Dňa 11.04.2011 bolo prvostupňovému súdu doručené odvolanie žalobcu 3/, v ktorom uviedol, že spisový materiál pripojený k spisu sp. zn. 3S/102/09 sa nevzťahuje na prejednanú vec, pretože konanie sp. zn. 3S/102/09 je konaním proti nečinnosti stavebného úradu a nesúvisí s vecou vedenou pod sp. zn. 2S/10/08. Ďalej uviedol, že mu nie je známe, že by bol rozhodnutím vylúčený z konania. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Dňa 11.04.2011 bolo prvostupňovému súdu doručené odvolanie žalobkyne 2/, v ktorom navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že nedala súhlas na prejednanie veci bez nariadenia pojednávania, ďalej z dôvodu, že prvostupňový súd nekonal bez zvoleného právneho zástupcu, bez zaobstarania navrhnutých dôkazov a bez rozhodnutia o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 12.04.2011 bolo prvostupňovému súdu doručené doplnenie odvolania žalobkyne 4/, v ktorom uviedla, že zotrváva na všetkých svojich podaniach a návrhoch, najmä

na neudelení súhlasu na prejedanie veci bez vytýčenia pojednávania. Poukázala na to, že žalobkyňa 4/ uviedla meno zvoleného právneho zástupcu a požiadavku nedoručiť plnomocenstvo súdu považuje za nezákonnú, nakoľko z hľadiska súdnej resp. advokátskej praxe sa plnomocenstvo zakladá do spisu pri prvom úkone advokáta voči súdu, ktorým je obvykle nahliadnutie do spisu za účelom prípravy na vytýčenie pojednávania. Keďže v tomto prípade nebolo vytýčené pojednávanie, nebolo možné predkladať súdu plnomocenstvo. Ďalej uviedla, že prvostupňový súd nezaobstaral kompletný administratívny spis, a preto nemohol preukázať žiadne skutkové okolnosti, na ktoré sa odvoláva. Nesúhlasí s argumentáciou, že p. M. U. je jedinou účastníčkou konania, čo je dôvodom zastavenia konania pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov 1/ až 3/. Spisový materiál nie je podľa názoru žalobkyne 4/ pre súd záväzný, naopak tento spisový materiál, po jeho skompletizovaní je predmetom preskúmania súdom z hľadiska zachovania právnych predpisov. Tiež poukázala na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a tým pádom arbitrárnosť jeho konania.

Na záver uviedla, že nepredloženie plnomocenstva nie je zákonnou povinnosťou a taktiež nie je prekážkou prípravy pojednávania a jeho vytýčenia a ide o odstrániteľnú vadu konania, preto žalobkyňa navrhla zrušiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Spolu s podaním predložila súdu plnomocenstvo pre advokáta JUDr. P. S.

III.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že v čase stavebného konania bola jedinou vlastníčkou susednej nehnuteľnosti a tým aj účastníčkou konania Ing. M. U. V ostatnom naďalej trvá na pôvodnom stanovisku č. A/2009/2383-2/HLO zo dňa 23.09.2009. Ďalej uviedol, že účastníčke konania neboli uprené jej práva a v konaní ich aj uplatnila, či už podaním svojich námietok a pripomienok a aj podaním odvolania voči vydanému rozhodnutiu. Žalovaný konštatoval, že rozhodnutie č. A/2007/20032/VIM zo dňa 06.11.2007 vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, ako aj zo správneho právneho posúdenia veci a bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/10/08-116 zo dňa 19.01.2011 považuje za zákonné.

Ďalší účastníci Ing. J. B. a Ing. A. B. navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení ustanovením § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce (§ 246c ods.1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 212 a nasl. O.s.p.),

bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov je možné v danom prípade čiastočne vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je správny záver krajského súdu, keď zastavil konanie voči žalobcom v prvom až vo štvrtom rade podľa § 250d ods. 3 O.s.p.

K námietke žalobcov týkajúcej sa toho, že prvostupňový súd nereagoval na návrh žalobcov a že odôvodnenie napadnutého uznesenia neobsahuje konkrétne argumenty na námietky žalobcov, odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd sa nemohol zaoberať dôvodmi podanej žaloby, pretože **zistil nedostatok procesných podmienok, ktorý viedol k nemeritórnemu (procesnému) rozhodnutiu (§ 250d ods. 3 O.s.p.)**

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 167 ods. 1 O.s.p. ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzátí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

Podľa § 114 ods. 1 O.s.p. ak súd neodmietol návrh z procesných dôvodov alebo nerozhodol o zastavení konania podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, pojednávanie pripraví tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jedinom pojednávaní.

Ustanovenie § 114 ods. 1 O.s.p. obsahuje právnu úpravu prípravy pojednávania, ktorou je činnosť súdu, ktorá predchádza naradeniu pojednávania a rozhodnutiu vo veci samej. Medzi úkony súdu, týkajúce sa prípravy pojednávania, patrí najmä skúmanie podmienok konania. Súd nie je povinný pripravovať pojednávanie, ak odmietol návrh z procesných dôvodov (§ 43 O.s.p.).

V prípade, ak prvostupňový súd zistí dôvod na vydanie nemeritórneho rozhodnutia, nenariaduje pojednávanie, ako to požadovali žalobcovia, ale len vydá rozhodnutie bez nariadenia pojednávania. V takom prípade sa nemôže zaoberať námietkami žalobcov uvedenými v žalobe.

Žalobcovia boli výzvou zo dňa 11.08.2009 vyzvaní, aby predložili súdu plnomocenstvo udelené advokátovi s poukazom na ustanovenie § 250a O.s.p. V konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ žalobca musí byť obligatórne zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná. V ustanovení § 250a druhá veta O.s.p. sú ustanovené prípady, pri ktorých sa v konaní o žalobe nevyžaduje zastúpenie advokátom. Najvyšší súd Slovenskej republiky už skôr judikoval, že „dohodou o právnom zastúpení podľa § 250a O.s.p.“ **je predloženie plnomocenstva na zastupovanie. Ak žaloba podaná advokátom neobsahuje plnomocenstvo na zastupovanie a žalobca neodstráni tento nedostatok napriek výzve súdu, je to dôvodom na zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p. (R 67/1998).** Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť v konaní zastúpený advokátom. Dokladom o právnom zastúpení je predloženie plnej moci na zastupovanie. Nepostačuje, ak je žaloba podaná advokátom, ak táto neobsahuje plnú moc na zastupovanie (v prejednávanom prípade žalobu podali žalobcovia). Obvyklé z hľadiska súdnej praxe v správnom súdnictve je predložiť plnú moc už spolu s podanou žalobou. Úmyslom zákonodarcu pri stanovení obligatórnosti právneho zastúpenia v § 250a O.s.p. bolo práve chrániť záujem žalobcov, aby sa im dostalo kvalifikovanej pomoci advokáta. Povinné práve zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Keďže bolo v odvolacom konaní súdu predložené plnomocenstvo pre advokáta JUDr. P. S., odpadol predmetný nedostatok podmienky konania.

K námietke žalobcov týkajúcej sa doručovania, odvolací senát uvádza, že to, že napadnuté uznesenie o zastavení konania bolo doručené najskôr žalobcovi 1/ dňa 12.02.2011 a žalobcom 2/ až 4/ až 25.03.2011 nemá vplyv na obsahovú stránku napadnutého uznesenia a nepredstavuje to takú vadu konania, ktorá by sama o sebe spôsobovala zrušenie rozhodnutia.

V otázke aktívnej legitímácie žalobcov 1/ až 3/ sa odvolací súd stotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom, že so žalobcami 1/ až 3/ sa v správnom konaní dôvodne nekonalo ako s účastníkmi konania, keďže jedinou vlastníčkou nehnuteľnosti parc. č. X. a č. X. je Ing. M. U., keďže iba tá splňa požiadavky na priznanie postavenia účastníka konania v stavebnom konaní v zmysle § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

Podľa § 59 ods. 1 stavebného zákona účastníkmi stavebného konania sú:

a) stavebník,

b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,

- c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Podľa § 59 ods. 2 stavebného zákona účastníkmi stavebného konania podľa odseku 1 písm. b) nie sú nájomcovia bytov a nebytových priestorov.

Prvostupňový súd postupoval v súlade so zákonom, keď zastavil konanie voči žalobcom 1/ až 3/.

Žalobkyňa 4/ predložila spolu s odvolaním plnomocenstvo pre zvoleného advokáta, teda bol odstránený nedostatok podmienky konania, odvolací súd preto napadnuté uznesenie voči žalobkyni v 4. rade zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p.

Voči žalobcom 1/ až 3/ sú splnené podmienky pre zastavenie konania, nakoľko nie sú aktívne procesne legitimovaní na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A/2007/20032/VIM zo dňa 06.11.2007. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu voči žalobcom 1/ až 3/ ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol senát odvolacieho súdu podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcom, ktorí mali len čiastočný úspech v odvolacom konaní právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 20. septembra 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková